

COP21 – Vaak gestelde vragen

Waarom heet de conferentie 'COP21'?

De Klimaatconferentie in Parijs staat officieel bekend als de 21ste Conferentie van de Partijen (of 'COP') bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC). Het UNFCCC is het orgaan van de VN dat verantwoordelijk is voor het klimaat en heeft haar hoofdkwartier in Bonn, Duitsland. De Conferentie zal ook dienst doen als de 11de Vergadering van de Partijen bij het Kyoto Protocol.

De COP vergadert elk jaar om beslissingen te nemen over de verdere uitvoering van het Raamverdrag en om klimaatverandering tegen te gaan. COP21 zal op hetzelfde moment gehouden worden als CMP11, de 11de Vergadering van de Partijen bij het Kyoto Protocol, dat toeziet op de uitvoering van het Kyoto Protocol en op de beslissingen die genomen worden om de effectiviteit ervan te verhogen.

Wanneer en waar vindt de COP21 plaats?

De Klimaatconferentie van Parijs (COP21) vindt plaats van 30 november tot 11 december 2015. De locatie is nabij Parijs-Le Bourget.

Wie zal de conferentie bijwonen?

In totaal worden er in Parijs-Le Bourget 45.000 bezoekers verwacht die gedurende de Conferentie aan de evenementen zullen deelnemen. Daarbij rekent men ook de afgevaardigden van de verschillende landen, de waarnemers, maatschappelijke organisaties en journalisten. Zo'n 20.000 mensen krijgen een officiële accreditatie en zullen daardoor toegang krijgen tot de Conferentie zelf. Anderen kunnen deelnemen aan debatten, tentoonstellingen bekijken en gesprekken of voorstellingen bijwonen in de zone die voorzien is voor de maatschappelijke organisaties, niet ver van het conferentiecentrum.

Zal Parijs het probleem van klimaatverandering oplossen?

Er zijn geen magische of snelle oplossingen voor klimaatverandering. De klimaatuitdaging is een van de meest complexe die de wereld ooit het hoofd heeft moeten bieden. Maar klimaatverandering staat nu wereldwijd bovenaan de agenda en landen, steden, private sector, maatschappelijke organisaties, religieuze leiders en individuele burgers ondernemen ook actie.

Als voorbereiding voor Parijs hebben meer dan 150 landen nationale klimaatdoelstellingen ingediend voor bijna 90% van de wereldwijde uitstoot. Een akkoord in Parijs zal geen eindpunt zijn maar het kan een beslissende keerpunt zijn voor hoe alle landen – in samenwerking en met een overeengekomen, transparant legaal kader – een pad uitstippelen om de stijging van de globale temperatuur tot 2 graden Celsius te beperken, het internationaal aanvaarde doel.

Wat gebeurt er als de landen geen overeenstemming bereiken?

Zonder een internationaal akkoord zal het moeilijker zijn, zo niet onmogelijk, om internationale samenwerking rond klimaatverandering in goede banen te leiden. Aangezien klimaatverandering een grensoverschrijdend probleem is, zal het ons vermogen verkleinen om klimaatverandering tot een veilig niveau te bedwingen.

Wat zal het resultaat zijn van de conferentie?

De conferentie in Parijs moet leiden tot een onderhandeld akkoord dat een wettelijk kader biedt om vooruitgang te boeken. Daarnaast zal een akkoord ook de nationale klimaatplannen (de voorgenomen nationaal vastgestelde bijdrage, of INDC) omvatten die de landen vrijwillig op tafel legden. Ze zullen

een basis vormen voor het terugdringen van de uitstoot en het versterken van de klimaatbestendigheid.

Parijs zal ook een geloofwaardig financieel pakket moeten voorleggen. Vele ontwikkelingslanden hebben nood aan internationale samenwerking, ook op financieel en technologisch vlak, om naar een koolstofarme toekomst te evolueren. Als onderdeel van dit pakket moeten de ontwikkelde landen duidelijk maken hoe ze de eerdere belofte zullen nakomen waarbij ze tot 2020 jaarlijks 100 miljard dollar voorzien om ontwikkelingslanden te ondersteunen. Ook de financiering voor de periode na 2020 zal besproken moeten worden.

In Parijs zal men de klimaatacties voorstellen die al in werking zijn. Onder de 'Lima to Paris Action Agenda' zullen verscheidene bedrijven, steden, landen, regio's en maatschappelijke groeperingen hun inspanningen in de schijnwerpers zetten om een antwoord te bieden op de klimaatverandering. Vele nieuwe initiatieven zullen aangekondigd worden om de groeiende betrokkenheid met het klimaat aan te tonen.

Wat zijn de INDC's?

INDC staat voor 'Intended Nationally Determined Contributions', of voorgenomen nationaal vastgestelde bijdragen. Het zijn klimaatactieplannen die door elk land werden ingediend voor de COP21. Ze schetsen hoe, en hoe veel, landen de uitstoot willen beperken, en welke acties ze zullen ondernemen om klimaatbestendigheid te versterken.

Hoeveel landen hebben hun INDC ingediend?

Op 31 oktober hadden 155 landen hun bijdrage ingediend. Deze landen staan in voor bijna 90% van de globale CO₂-uitstoot. Sommige ontwikkelingslanden hebben twee versies ingediend: een die vermeldt wat ze op eigen kracht zouden doen, en een andere die toont wat ze zouden kunnen doen dankzij financiële hulp. De lijst met de verschillende INDC's vindt u [hier](#).

Zullen de INDC's volstaan?

Neen. De INDC's zijn een begin, geen eindpunt. Zelfs als de landen hun INDC's uitvoeren zal de planeet een stijging van de globale temperatuur met 2,7 tot 3,5 graden Celsius ondergaan, zo geven de huidige schattingen aan (al naargelang het model). Dat is nog altijd te hoog, maar het is beter dan de gebruikelijke houding waarbij gewoon overgegaan wordt tot de orde van de dag, want dat kan leiden tot een temperatuurstijging van meer dan 4 graden Celsius. Er zijn onderhandelingen aan de gang over een mechanisme voor de herziening en versterking van de ambities om het doel van 2 graden Celsius of minder te kunnen halen.

Waaruit zal het akkoord bestaan?

Het akkoord bepaalt de 'spelregels' voor hoe landen zullen verdergaan. Het geeft landen een systeem om de impact van de INDC's te beoordelen en om te bepalen hoe vaak ze opnieuw moeten samenkomen om de ambities bij te stellen en de bijdragen te herzien om op het juiste spoor te komen.

Zal het akkoord wettelijk bindend zijn?

Het akkoord zelf is een wettelijk instrument dat het internationale proces voor klimaatverandering vooruit moet stuwten. Er zijn nog onderhandelingen bezig over de exacte wettelijke basis van de engagementen voor financiële en andere beleidsmaatregelen onder het akkoord. De INDC's geven aan wat landen al bereid zijn te doen – het is een vrijwillig proces, van onder uit.

Wat is de 'Lima to Paris Action Agenda'?

Acties om uitstoot te beperken en de impact van klimaatverandering aan te pakken treden steeds sneller in werking. De Lima-Paris Action Agenda is een gezamenlijk initiatief van het Peruaanse en Franse COP-voorzitterschap, het kantoor van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties en het UNFCCC-secretariaat. Het doel is om doortastende actie van bedrijven en andere niet-gouvernementele actoren voor een koolstofarme en weerbare samenleving te onder de aandacht te brengen en verder te mobiliseren. Het ondersteunt bestaande initiatieven, zoals degene die in New York gelanceerd werden bij de Klimaatconferentie van de VN-secretaris-generaal in september 2014. Het zal ook nieuwe partners mobiliseren en een platform zijn dat zichtbaarheid geeft aan hun acties, engagementen en resultaten in aanloop naar de COP21.

Er wordt een 'Actiedag' georganiseerd op 5 december tijdens de Klimaatconferentie waarbij belangrijke initiatieven bekendgemaakt zullen worden. Van 2 tot 8 december komt er ook een reeks 'Thematische actiedagen'. Op deze dagen zullen belanghebbenden uitdagingen en bestaande oplossingen voor elk onderdeel van de Agenda kunnen voorstellen. Dit zullen officiële evenementen zijn waar hoge gasten verwacht worden. Dit zal zichtbaarheid creëren tijdens de COP.

Meer informatie over de Lima-Paris Action Agenda vindt u hier: <http://climateaction.unfccc.int/>

Hoe zal het financiële pakket eruit zien?

In Kopenhagen hebben de ontwikkelde landen beloofd om tot 2020 jaarlijks 100 miljard dollar te doneren aan de ontwikkelingslanden voor de financiering van hun klimaatplannen. Een deel van dit bedrag is al beschikbaar, maar niet alles.

Zowel de ontwikkelde landen als de ontwikkelingslanden moeten deel uitmaken van een consultatief, politiek geloofwaardig proces dat een traject bepaalt voor deze 100 miljard dollar. De fondsen moeten op een evenwichtige manier toegekend worden om zowel schadebeperking als klimaataanpassingen te financieren. Daarnaast moeten de ontwikkelde landen het voortouw nemen in de financiering voor de periode na 2020 en hun steun ervoor opvoeren. Openbare investeringen moet een katalyserende rol spelen om veel omvangrijkere private investeringen aan te trekken die nodig zijn om de wereldeconomie te hervormen in een koolstofarme en klimaatbestendige richting.

Waarom spreekt iedereen over een limiet van 2 graden Celsius voor de stijging van de globale temperatuur?

Het doel om de globale temperatuurstijging tegen het einde van deze eeuw tot 2 graden Celsius te beperken werd voor het eerst overeengekomen in Kopenhagen en later door alle landen onderschreven op de Klimaatconferentie van Cancun in 2010. Daarmee wordt aanvaard dat klimaatverandering al bezig is, maar dat we de ergste gevolgen nog kunnen vermijden als we nu handelen.

De Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) heeft verschillende scenario's voorgesteld voor de verschillende mate van actie. Als er niets gedaan wordt en de wereld verdergaat volgens de huidige koers, dan is de wereld op weg naar een gemiddelde temperatuurstijging van vier graden Celsius tegen het einde van deze eeuw.

Door de CO₂-uitstoot die tot nu toe in de lucht gepompt werd is de temperatuur al met ongeveer 0,85 graden Celsius gestegen. Deze relatief kleine stijging heeft grote gevolgen: bijna de helft van het permanente Noordpoolijs is weggesmolten, miljoenen hectaren aan bosrijk gebied in het westen van

de Verenigde Staten zijn uitgestorven door plagen die het gevolg zijn van de opwarming, en sommige grote gletsjers op de westelijke Zuidpool - met tienduizenden kubieke kilometers ijs - beginnen af te brokkelen. Zelfs als de CO₂-niveau's morgen niet meer stijgen zal de wereld blijven opwarmen met ongeveer 0,5 graden Celsius.

Is er nog tijd om te handelen?

Ja, volgens een IPCC-rapport kunnen we de wereldwijde temperatuurstijging tot maximaal 2 graden begrenzen. Maar we moeten dringend handelen, met volledige medewerking van alle landen en maatschappelijke actoren. Hoe langer we het uistellen, des te moeilijker en duurder het wordt om klimaatverandering terug te dringen.

Wat wordt de rol van maatschappelijke organisaties bij de COP21?

Maatschappelijke betrokkenheid is cruciaal bij het vastleggen en de vooruitgang van de agenda. Naast haar rol als 'geweten' van de wereld is de maatschappij ook essentieel voor klimaatactie. Bij de COP vertolken de maatschappelijke organisaties de stem die druk kan zetten op leiders om een akkoord te bereiken.

Wat wordt de rol van de private sector?

Bedrijven en ondernemingen nemen het voortouw bij de inspanningen om overheden te overtuigen een betekenisvol klimaatakkoord te sluiten in Parijs. Ze zullen betrokken zijn bij de Klimaatconferentie, waar ze de gelegenheid zullen nemen om nieuwe initiatieven te lanceren die uitstoot zullen verminderen of klimaatbestendigheid helpen opbouwen. De bedrijven zullen de onderhandelingen als niet-gouvernementele organisaties waarnemen.